

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Secundu[m] est exp[re]ssionis s[an]ctissima conditio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

Ger. de Visitatione

Aperte itaq; idicatur q; sba angeli ad maria dicta p spūm sc̄m Helisabet agnouit. Apert itaq; visitationis Marie gratiosa cōmēdatio p̄ tria p̄dicta mysteria q̄ per eā facta sunt: p̄ q̄ declarata est ex̄p̄ssio singulari b̄ndictiois: qm̄ r̄ Joānes ex ei⁹ salutatio ei m̄ris ytero sc̄tificat⁹ agnouit eā esse matrē dñi. Et h̄ idem ipsa Helisabet spūsc̄ro plena palā corā oib; exclamauit/eā sup̄ oēs magnificādo atq; dicendo: B̄ndicta tu inter mulieres.

Tertiu⁹ mysteriu⁹ est cōmēdatiois gl̄iosa magnificatio. q; vic; gl̄iosa virgo sic ab Helisabet cōmēdata et laudata cepit gl̄iam deo dare r̄ eū magnificare dī. Magnificat aia mea dñm̄. Et ibi etiā ipsa p̄ spūm sc̄m loq̄ns ostendit se benedictā inter mulieres. Nā ibi dī. Ecce em̄ ex h̄brām me dicent oēs generatio nes. Quia fecit mihi maḡ q̄ potēs ē. quia vic; dedit fecunditatē r̄ p̄seruauit p̄gita tem. virginalis cōsecunditas facit eā sup̄ p̄ oēs mulieres b̄ndictā. Orige. Quis vn̄ q̄ ista audiuit: q̄s talia vidit: et q̄s h̄ ex cogitare potuit/ vt m̄r virgo esset: intacta generaret/ q̄ r̄ p̄go p̄mansit et genuit: hec ille. In illo autē cantico gl̄iose virginis in quo dei bonitatē r̄ sapiam magnifice gl̄orificauit/ tria p̄cipue ad p̄sens tñ notabilis contemplanda.

Primum est magnificationis dignissima expressio.

Secundū est ex̄p̄ssionis sc̄rissima conuenientissima ratio.

Primū mysteriu⁹ ē magnificationis dignissima expressio: cū dicit Maria. Magnificat aia mea dñm̄. Beata siq̄dem p̄go humillima tacuit diuinum mysteriu⁹ in se factum h̄usq; p̄ helisabet fuerat reuelatum. Vidēs autē q̄ helisabet h̄ p̄ spūm sc̄m cognouit: rar/ intelligēs dñm̄ illud reuelari velle: tanq̄ etiam hoc idē ipsa reuelat/ deumq; magnificat. i. magnū in suis opib; laudat r̄ p̄dicat. Nō magnū facit q; in seipso gr̄adescere nō p̄t. q̄si dī. Helisabet tu me magnificas de bonis q̄ vides in me. sed aia mea magnificat de minū: omnia ipsi dño attribuens. q. d. fm Ambro. Tanto munere me dñs sublima

uit vt nullo ligue officio ex̄p̄icare possim sed totū animi interioris affectum in agēdis gratiaz laudib; offero: totum qd̄ vobis uo: quod sentio: qd̄ discerno/ in ei⁹ magnitudine cōtemplāda r̄ p̄ceptis eius obseruandis impendo. Hec ille. Magnificat ergo ille dñm̄ in cui⁹ bonitate magnificat r̄ laudat de⁹. Sic em̄ in discipulis suis magnificat/ sic in ep̄ib; suis artifices singuli laudantur r̄ magnificant. Magnificat ergo deus in nob̄ dum aia n̄ra ad imaginē dei facta p̄ iusticiā se christo cōformat que est imago patris. dū imago dei q̄ est in ipsa aia magnificat. i. p̄tū magnitudine magna efficit. dum fm̄ p̄cepta diuina viuim⁹. dū bonis opib; lucemus. In illis autē verbis Magnificat aia mea dñm̄: tangunt tria de laudatiōe diuina. **P**rimo tāq; laudationis sublimitas: cū dī. Magnificat. Eccl. xliij. B̄ndicentes dñm̄ exaltate eū q̄ntē potestis. maior est em̄ laude. Ps. Magn⁹ dñs r̄ laudabilis nimis. **S**ecundo tāq; deuotiōis sinceritas: cum dī. anima mea. nō lingua tñ: sed toto cordis affectu. Ps. Confitebor tibi dñe in toto corde meo. **T**ertio tāq; obligationis meritas: cum dī. dñm̄. Apoca. xix. Ip̄s est rex regū r̄ dñs dñiantium. Ideo sume magnificandus.

Secundum mysteriu⁹ est expressiois sc̄rissima conditio: cum dicit Et exultauit spūs me⁹ i deo saluari meo. Glofa. In ipso tantū exulto q̄ terrena nō curo. prospitas me nō extollit. aduersitas me nō frangit. sed illius sola spūs me⁹ delectat memoria a q̄ salus eterna speratur. Illi⁹ p̄petua diuinitate letat: cuius conceptione caro mea secundatur. Hec glo. In verbis autē illis: Et exultauit spūs meus in deo saluari meo. tāq; tres conditio nes nobis necessarie in laudando deum. **P**rima est magnificationis iocunditas que tangit cum dī. Et exultauit spūs meus me⁹. Ps. Iocundum sit ei eloquium meum. **I**te Deo nostro sit iocunda deo: tāq; laudatio. Berni. Nihil ita in terris replet sentat celestis habitationis statum sicut alacritas laudantiū deū. Et Aug⁹. de doctrina ch̄riana. Cū de deo nihil digne dici possit: admittit. tamen hūane vocis obsequi

7
 tm: z verbis nostris in laude sua nos gau-
 dere voluit. Hec ille. Secunda iocunditatis
 causalitas: quia die in deo salutaris: non enim
 laudando deum gaudere debemus in mundo
 sed in deo cuius bonitas manifeste nobis ap-
 paruit in saluatione generis humani. id est in
 deo salutaris. Phil. iij. Gaudete in domibus
 non semper iterum deo gaudeo. Esa. lxxj.
 Gaudens gaudebo in domino quia induit me
 dominus indumento salutis. Hec est igitur no-
 stre iocunditatis causa: diuina videlicet bonitas
 quam misericorditer nos saluare voluit.
 Tertia est causalitas specialitas. quia di-
 cit. meo. Licet enim vniuersalis oes gaudij
 causam habeat in domino quia est salutaris siue
 saluator: oim. Tamen beatus pater speciale imo
 singulare habet in eo ratione leticie et exulta-
 tionis quia ipse deus fieri dignatus est filius suus. Jo-
 h. in deo saluari meo. Iam me genitor in vte-
 ro meo clauso. Jo sibi cantat. Beata mater
 manere cuius superius artifex mundi pu-
 gillo continens vteris sub arca clusus est.

Tertium mysterium est conditio
 nis vniuersissima ratio. cum dicit. Quia res-
 pexit dominus humilitatem ancille sue. Ecce enim
 et hoc beatam me dicent oes generationes.
 Quia fecit mihi magna que potens est. In
 quibus verbis tangit triplex ratio que exul-
 tare debeat spiritus eius in deo. Prima est
 propter diuine charitatis benignitatem. cum dicit.
 Quia respexit dominus humilitatem ancille sue.
 Ubi nota quantum deo placeat humilitas.

Secunda est propter virginem dignitatem ex-
 cellentiam. cum dicit. Ecce enim ex hoc beatam me
 dicent oes generationes. Tertia est propter super-
 ne potestatem magnificentiam. cum dicit. Quia fecit
 mihi magna que potens est: et potest totum residuum
 caritatis ad hanc diuine potestatis magnificentiam
 applicari: quia diuina potentia magnificat et
 misericordiaz faciendo et iustitiam adimplendo. sicut
 ne superbos et peccatores puniendo de quibus sit
 merito in residuo caritatis. Hec itaque sunt ver-
 ba que beatus pater sanctissima cum helizabet: non
 pro curiositate: non mundanitate: sed pro di-
 uine laudis: non pro otiosa: sed valde fru-

ctiuosa. Considera autem quod letant ambe ma-
 tres et laudant deum de vtriusque conceptio et in-
 gratiaz accione persistentes agunt dies leticie.
 Et sic habet. Lu. j. Mansit ibi maria cum
 helizabet quasi tribus mensibus pro eis. Solatio-
 ne et obsequio ministras et seruies et dulciter
 quasi oblita se diuini membra: et totius mundi regi-
 nam ut in oibus nobis daret humilitatem exemplum
 Celebrat autem festum homini visitationis secun-
 da die iulij sequenti videlicet die post octauam na-
 tivitatis iohannis que fuit dies circum-
 cisionis eius. quia creditur dies illa esse
 qua recessit ab helizabet in nazareth re-
 uersura. Quinta congratulatio: quia con-
 solatio: quanta gaudium fuit in domo helisa-
 bet. Sed cum ea mansit mater domini. Quod fe-
 lit domini in quo pariter commorabantur: tales
 matres talibus filijs secundate. Ansel. Bri-
 tates in quibus totius mundi salutem exoritur: et ex-
 pulsis tristitie tenebris sempiterna leticia pro-
 phetatur. Hec ille. Pater itaque declaratio
 textus euangelici hodie solenniter finem
 distinctione trium principalium mysteriorum in
 quibus apparet excellentissima prerogativa pro-
 fectionis in maria: et inextimabilis eius di-
 gnitas: quia videlicet mater est et virgo:
 mater inquam non cuiuscumque sed dei. Hec est
 igitur mater saluatoris mater gratie mater
 misericordie. Ad hanc igitur dei et homi-
 num mediatricem confidenter recurramus
 ut eius meritis ac precibus gloriosius gra-
 tie illius quam apud deum inuenit: participes
 fieri et tandem consumato huius instabilis
 cui finis: glorie celestis coheredes esse me-
 rereamur. Amen. Nota si acceperim
 in animo iohannem. i. propositum boni operis
 pro sancta cordis affectione qua gratia de-
 promere amur: et sibi placere possunt: et man-
 serimus in motantis pro meritis eleuatione:
 ad supernam in motantis inquam non superbie sed
 in montanis iudee. i. confessionis per di-
 uine laudis confessionem: omnia seculorum facien-
 do in dei gloriam et laudem: statim ad nos
 veniet visitandos et diuina gratia sanctifi-
 candos: virgo maria cum dulcissimo filio
 suo iesu. Quod desideranda marie visitatio

**Finis sermones de festiuitati-
 bus iesu eiusque genitricis etc.**